

Asia: VN/34466/2023

Lausuntopyyntö itäisen Suomen tuulivoimarakentaisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Pohjanmaan liitto kannattaa työ- ja elinkeinoministeriön ja puolustusministeriön työryhmän tavoitetta selvittää ja edistää keinoja aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi itäisessä Suomessa.

Yhtenä ratkaisuna työ- ja elinkeinoministeriön ja puolustusministeriön työryhmän itäisen Suomen tuulivoimarakentamista koskevassa loppuraportissa on esitetty kompensatioaluemallia. Lausuntopyynnön mukaan kompensatioalue tulisi valita niin, että tuulivoimainvestoinnit olisivat mahdollisia puolustusvoimien aluevalvontatehtävän turvaamisen ohella myös muiden rakentamista ohjaavien tekijöiden osalta. Lausuntopyynnössä on pyydetty ehdotuksia kompensatioalueista tai alueen osasta.

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Seudullisesti merkittävää tuulivoimaa käsitellään 1. ja 3. vaihemaakuntakaavoissa. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista.

Pohjois-Pohjanmaan liitossa on vireillä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla), jota toteutettiin 1.6.2020-30.4.2023 välisenä aikana. TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys, sähkönsiirtoselvitys, maakotkaselvitys ja maisemaselvitys. TUULI-hankkeen sijainninohjausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset olivat energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa esitettävien

tuulivoima-alueiden lähtökohtina. TUULI-hankkeessa tutkittiin pinta-alaltaan vähintään 7 km² suuruisia tuulivoimaloiden alueita.

Vireillä olevassa energia- ja ilmastomaakuntakaavan valmistelussa selvityspohjaa on entisestään laajennettu. Vaihemaakuntakaavassa ei ole puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaamisen takia pystytty osoittamaan Koillismaalle juurikaan seudullisesti merkittäviä tuulivoimaloiden alueita. Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että maakunnalliset selvitykset on kuitenkin laadittu pääosin koko maakunnan kattavana ja vuorovaikutus prosessin aikana on ollut vuorovaikutteinen, joten Pohjois-Pohjanmaalla on erinomaiset valmiudet tarkastella Koillismaalle kohdistuvaa kompensatioaluetta kattavasti ja nopealla aikataululla.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on tuonut kompensatioalueiden perustamisen tarvetta vahvasti edunvalvontatoimissaan ja asian sisältyy myös Pohjoisen ohjelman luonnoksen toimenpiteisiin. Pohjois-Pohjanmaa on Suomen johtava tuulivoimamaakunta, mutta merkittävään osaan maakunnasta ei ole ollut puolustusvoimien tarpeiden takia edellytyksiä osoittaa tuulivoimarakentamisen edellytyksiä siinä laajuudessa, kuin se muuhun toimintaan yhteensovittaen olisi mahdollista. Pohjois-Pohjanmaan liitto toteaa, että tuulivoimarakentamiseen liittyvässä suunnittelussa ja vuorovaikutuksessa on maakunnassa vakiintunut ja sujuva toimintamalli eri viranomaisten, kuntien ja elinkeinoelämän välillä. Pohjois-Pohjanmaan liitto on valmis etenemään suunnittelussa ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa nopeasti.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa itäisen Suomen tuulivoimarakentaminen - loppuraportista.

Saranpää Toni
Pohjois-Pohjanmaan liitto